

Læreplan i valgfaget praktisk håndverksfag

Om faget

Fagets relevans

Faget skal gi elevene praktiske erfaringer med ett eller flere handverksfag. Handverksferdigheter og forståelse for material- og redskapsbruk gir elevene ferdigheter de trenger for å mestre dagligdagse oppgaver, som å vedlikeholde og reparere tingene de eier i stedet for å kaste dem. Gjennom å lære riktig bruk av verktøy, god utnyttelse råvarer og materialer utvikler eleven en praktisk forståelse for bærekraft og å ta vare på ressursene. Elevene skal oppleve mestring og arbeidsglede gjennom praktisk arbeid. Ved å prøve ut ulike sider av handverksfaget skal elevene bli bedre i stand til å foreta gode valg for videregående opplæring og yrkesvalg.

Faget skal motvirke en kjønnsdeling av arbeidslivet ved at elevene får prøve ut ulike sider av håndverksfaget, både fra tradisjonelt kvinnedominerte og mannsdominerte yrker. Faget skal også bidra til at flere i fremtiden har kompetanse i å ta ansvarlige og miljøbevisste valg for å en bærekraftig utvikling

Kjerneelementer i faget

Håndverksferdigheter

Kjerneelementet innebærer at elevene gjennom praktisk arbeid skal utvikle håndlag og utholdenhet. Elevene skal kjenne på bruken av kraft gjennom kropp og gjennom verktøy. Elevene skal bruke og vedlikeholde ulike verktøy

Fra materialer og råvarer til ferdig produkt

Kjerneelementet innebærer at elevene skal bearbeide ulike råmaterialer til ferdige produkter. Elevene skal utvikle forståelse for materialers egenskaper og bruksområder gjennom eget skapende arbeid. Elevene skal arbeide på en bærekraftig og trygg måte.

Fagspesifikk tekst om hvordan verdigrunnlaget synliggjøres i faget

Valgfag praktisk håndverksfag skal være en arena for elevene til å utfolde skaperglede, engasjement og utforskertrang. Gjennom å bruke tradisjonelle og nye verktøy i arbeidet med ulike råmaterialer, utvikler elevene respekt for etablert viten og nedarvet erfaring. Øving på praktiske ferdigheter er sentralt i faget og nødvendig for at elevene skal bli trygge bruker av ulike verktøy.

Ved en økt forståelse for råmaterialers verdi, bruksområder og begrensninger og gjennom kritisk tenking skal eleven utvikle en etisk bevissthet og bevissthet om bærekraftig utvikling.

Elever som lærer gjennom skapende virksomhet, utvikler evnen til å uttrykke seg på ulike måter, til å løse ukjente problemer og stille nye spørsmål. I et større perspektiv er praktiske og skapende læringsprosesser også en forutsetning for elevenes danning og identitetsutvikling.

Tverrfaglige temaer i faget

Bærekraftig utvikling

Dette handler bl.a. om valg av materialer og råvarer og bruk av disse slik at ressursene benyttes på en bærekraftig måte. (både økonomisk, miljømessig og sosialt)

Grunnleggende ferdigheter i faget

Å kunne lese

Å kunne lese i Praktisk håndverksfag handler om å forstå fremgangsmåten i arbeidstegninger og oppskrifter, for deretter å overføre det en har lest til praktisk arbeid og ferdig produkt. Elevene må tolke og forstå informasjon om verktøyenes og råvarenes bruksområder, begrensninger og advarsler.

Muntlige ferdigheter

Å kunne uttrykke seg muntlig i Praktisk håndverksfag handler om å reflektere og vurdere på ulike nivåer. Elevene skal beskrive egne erfaringene og valg de gjør underveis i arbeidsprosessen. Elevene skal også kunne drøfte valg av råmaterialer og argumentere for hvorfor et valg er mer bærekraftig enn et annet

Å kunne regne

Å kunne regne i Praktisk håndverksfag handler om å forstå hva en skal gjøre i møte med en oppskrift eller en arbeidstegning. Det innebærer at eleven kan forenkle et problem til delproblemer som kan løses systematisk.

Kompetansemål

Etter 8., 9., eller 10. årstrinn

Mål for opplæringa er at eleven skal kunne

- Forstå og følge arbeidstegninger eller oppskrifter som skal brukes for å lage et produkt
- Velge og begrunne hensiktsmessige verktøy, vedlikeholde og bruke disse på en trygg måte.
- Holde orden og oversikt i arbeidet og på arbeidsplassen.
- Utforske og beskrive egne erfaringer med råmaterialers bruksområder og begrensninger.
- Drøfte valg av råmaterialer i et bærekraftig perspektiv
- Ferdigstille produktet på en håndverksmessig, kreativ og estetisk måte

Fagspesifikk omtale av vurdering i fag

Eleven viser kompetanse i Praktisk håndverksfag gjennom redskapsbruk og en kreativ og utforskende materialbruk. Eleven kan beskrive og begrunne sine valg i arbeidsprosessen. Lærer skal legge til rette for vurderingssituasjoner knyttet til både prosess og ferdig produkt.

Vurdering

Fagspesifikk omtale av vurdering i fag

Opplæringen og vurderingen i faget skal være i tråd med overordnet del av læreplanverket. Læreren skal gjennom sin vurderingspraksis støtte opp under elevens dybdelæring, motivasjon og mestring.

Kompetansemålene er grunnlaget for vurdering i faget. Kompetansemålene skal forstås i lys av formålsparagrafen i opplæringsloven, overordnet del og teksten Om faget.

Elevene skal medvirke i egen læring. De skal få muligheten til å vise kompetansen sin på ulike måter, reflektere over læringen og delta aktivt i vurderingen av eget arbeid. Læreren skal støtte og veilede eleven til å kunne sette seg mål og vurdere egen utvikling.

Underveisvurderingen i fag skal brukes som et redskap i læreprosessen, gi grunnlag for tilpasset opplæring og bidra til at eleven øker kompetansen sin i faget. Den kompetansen eleven har vist underveis i opplæringen, er en del av grunnlaget for vurderingen når standpunktkarakteren i fag skal fastsettes.

I standpunktvurderingen skal læreren vurdere den samlede kompetansen i faget. Vurderingsgrunnlaget skal ivareta bredden i kompetansemålene i læreplanen. Eleven skal være kjent med hva det blir lagt vekt på i fastsettingen av standpunktkarakteren.

Sluttvurdering

Når faget avsluttes skal elevene ha en standpunktkarakter. Ikke eksamen i faget.